

ВАКЦИНАЦІЯ

Дайджест

Випуск №18 (2/02.2025)

в Україні та світі

COVID-19, грип, ГРВІ в Україні та світі.

Центр громадського здоров'я МОЗ України інформує про епідситуацію з ГРВІ в Україні.

Протягом епідемічного сезону, з 30 вересня 2024 року до 16 лютого 2025 року, на ГРВІ перехворіло на 15,8% менше аналогічного періоду сезону 2023-2024 років.

На минулому тижні (з 10 до 16 лютого) зафіксовано 206 653 випадки ГРВІ (124 343 випадки – серед дітей). З них 459 випадків COVID-19, що на 7,3% менше за попередній тиждень (493 випадки). Протягом звітного тижня летальних випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19, не зареєстровано. Віруси грипу в рамках рутинного і дозорного епідеміологічного нагляду визначено у 434 випадках.

В окремих областях зафіксовано перевищення епідемічного порога низького рівня – у 7 областях (у Вінницькій, Київській, Львівській, Кіровоградській, Одеській, Полтавській та Сумській областях), та середнього рівня – у 8 областях (у Волинській, Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській, Рівненській, Тернопільській, Черкаській та Чернівецькій областях). У Хмельницькій області зафіксовано високий рівень.

В освітніх закладах регіонів із підвищеною захворюваністю можуть запроваджуватися локальні карантинні заходи. Рішення про це приймає місцева влада, з огляду на ситуацію в кожному окремому регіоні.

Більше [ТУТ](#).

Випадки.

10-річна дитина померла від кору на Буковині.

В Чернівецькій області зареєстровано летальний випадок внаслідок кору: померла 10-річна дитина, яка не була вакцинована проти цієї хвороби. Про це повідомляє Чернівецький обласний центр контролю та профілактики хвороб.

Станом на 10 лютого у Чернівецькій області складна ситуація з захворюваністю на кір. Зареєстровано 146 випадків кору, зокрема захворіло 127 дітей та 19 дорослих. Найвищі показники захворюваності зареєстровано у Чернівецькому районі – 137 випадків.

10-річна невакцинована дитина перебувала в реанімації через ускладнення кору. У неї було важке неврологічне захворювання. Детально [ТУТ](#).

У Львові померла 7-річна дитина, яка захворіла на грип типу В.

Про це повідомила генеральна директорка Львівського обласного центру контролю і профілактики хвороб МОЗ України Наталія Тімко-Іванченко.

7-річна дівчинка лікувалась амбулаторно, у неї був стрімкий перебіг грипу типу В. Дитина не була вакцинована від грипу та не мала супутніх захворювань. Дівчинка захворіла 7 лютого. Температура піднялася до 38 градусів і з'явився кашель, а 9 лютого вона померла. Більше [ТУТ](#).

Нещеплена дитина померла від кору в США.

В місті Лаббок (штат Техас, США) дитина шкільного віку, що не була вакцинована проти кору, померла від цієї інфекції. Це перша смерть з початку спалаху кору, що розпочався минулого місяця, і перша смерть від кору в США з 2015 року. Наразі через спалах кору в штаті Техас зафіксовано вже 124 випадки захворювання. Згідно з інформацією місцевих органів охорони здоров'я цей спалах є наймасштабнішим у штаті за 30 років. Більшість мешканців регіону проживають за межами великих міст, тож частіше за все їхні діти отримують шкільну освіту вдома або ж навчаються в маленьких приватних школах, що негативно впливає на рівень вакцинації серед цих дітей. Також Техас належить до штатів, де дозволені відмови від вакцинації з немедицих світоглядних причин, включно з релігійними переконаннями. Округ Гейнс, де зареєстровано найбільшу кількість випадків, характеризується високим рівнем відмов батьків школярів щонайменше від однієї обов'язкової вакцини – 14%. Проте ці цифри можуть бути значно вищими, адже вони не включають дані про дітей, які навчаються вдома. В США вакцинація проти кору, епідемічного паротиту та краснухи входить до Календаря щеплень. Першу дозу комплексної вакцини КПК діти отримують у віці 12-15 місяців, другу – у віці 4-6 років.

Детально [ТУТ](#).

Щорічна вакцинація – найдієвіший спосіб для профілактики грипу та COVID-19. Проводити щеплення проти грипу можна не лише на початку, а і впродовж усього епідсезону».

Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко.

Зміцнення та підтримка.

В дев'яти областях стартує «Операція – вакцинація».

Двотижнева інтерактивна інформаційна виставка та квест-гра для батьків та дітей триватиме з **17 лютого до 2 березня в п'яти областях та з 17 по 30 березня – ще в чотирьох**. Діти отримають можливість спробувати себе у ролі дослідників вірусів та пройти квест-гру з пошуку вакцин проти них. Крім того, під час роботи інформаційної виставки працюватимуть медики та вакцинальні команди, з якими можна буде проконсультуватись щодо профілактичних щеплень, скоригувати графік пропущених щеплень та надолужити вакцинацію.

Детальнішу інформацію про місце проведення у ваших областях можна дізнатися з соцмереж обласних Центрів контролю та профілактики хвороб (ЦКПХ).

«Операція – вакцинація» - це частина комунікаційної кампанії з адвокації та промоції вакцинації Міністерством охорони здоров'я України за підтримки Бюро ВООЗ в Україні для розширення прихильності населення до послуг імунопрофілактики.

Детально [ТУТ](#).

День здоров'я: ініціатива Івано-Франківського ЦКПХ з наближення вакцинації до населення.

В Івано-Франківській області питання вакцинації вирішується комплексно: організовуються масштабні інформаційні кампанії, працюють мобільні пункти вакцинації. Також до просу-

вання ідеї імунізації активно залучаються лідери громадської думки, медіа, медики та освітяни. Вони напругу спілкуються з населенням, включно з дітьми, та роз'яснюють важливість вакцинації для здоров'я кожного та безпеки всієї громади.

Одним із наймасштабніших проєктів, спрямованих на охоплення щепленнями населення, є «День здоров'я» – ініціатива, яка вже кілька років поспіль охоплює навіть найвіддаленіші громади. [Більше ТУТ](#).

Знання.

ГС «Коаліція за вакцинацію» запрошує на науково-практичну конференцію «Мистецтво комунікації: як говорити з пацієнтом про вакцинацію» 27 лютого 2025 року з 14.00 до 18.00.

Формат участі: дистанційна участь у режимі реального часу.

Захід з нарахуванням балів БПР, 5 балів за участь при 80% правильних відповідей на тест за матеріалами онлайн заходу.

Мета навчання: представлення комунікаційних інструментів, навичок та успішних практик для ефективного спілкування медичного працівника з особою, яка потребує вакцинації, в тому числі для роботи з відмовниками та типовими запереченнями населення проти вакцинації. Отримані в заході знання медичні працівники усіх спеціальностей зможуть застосовувати під час консультування мешканців громад з метою покращення охоплення рутинними та рекомендованими щепленнями.

Детально [ТУТ](#).

«Гарячі» запитання.

- Як діяти щодо імунопрофілактики, якщо після проведення екстреної імунопрофілактики сказу людину знову вкусив пес?

- Якщо пройшло менше 3 місяців від завершення курсу екстреної вакцинації, то додаткових доз вакцини вводити не потрібно. Якщо пройшло понад 3 місяці, то вводяться дві дози вакцини за схемою 0 (перша доза) та 3-7 день (друга доза).

- 1-шу дозу вакцини АКДП дитина отримала в 2 місяці, 2-гу - у 23 місяці, 3-тю - в 3 роки. Чи потрібна ревакцинація за 6 місяців? Чи ж наступну дозу вводити вже у 6 років вакциною АДП?

- Треба ввести 4-ту дозу через 6 місяців після 3-ї. А в 6 років - АДП згідно з Календарем. Якщо ж батьки не придуть з дитиною на вакцинацію через 6 місяців, а потрапить на прийом,

наприклад, лише в 6 років, доцільним буде ввести 4-ту дозу АКДП замість АДП.

- Чи можна зараз провести вакцинацію проти грипу, якщо не вийшло зробити це раніше?

- Так. Щеплення проти грипу можна проводити протягом усього епідсезону.

- Дитині віком півтора роки було введено дві неживі вакцини для внутрішньом'язового введення в дельтоподібні м'язи обох рук. Чи сформується імунна відповідь? Адже зазвичай маленьким дітям неживі вакцини вводять в передньобічну частину стегна.

- Так, імунна відповідь в цьому випадку сформується, причин для хвилювання нема.

Новини науки.

Експериментальна мРНК вакцина проти туберкульозу показала ефективність на етапі доклінічного дослідження.

Згідно з результатами дослідження, нова вакцина проти туберкульозу на базі технології мРНК успішно викликала імунну відповідь в піддослідних мишей. Також дослідники встановили, що в мишей, які до того отримали «традиційну» вакцину проти туберкульозу БЦЖ, після введення нової мРНК вакцини формувався більш тривалий захист проти туберкульозу.

Туберкульоз залишається однією з найпоширеніших причин смерті від інфекційних захворювань в світі: щороку від нього помирає близько 1,3 млн людей.

Д-р Клаудіо Кунупас, один з авторів дослідження, зазначає: «Завдяки мРНК вакцинам ми отримали керовану, економічно ефективну та здатну до адаптації платформу, яку можна швидко розгортати для боротьби з різними інфекційними хворобами. Наше дослідження - важливий крок в демонстрації того, що мРНК-технологію можна застосовувати не лише для боротьби з COVID-19; ця технологія може зробити прорив у боротьбі з бактеріальними захворюваннями - такими як туберкульоз».

Детально [тут](#).

Імуноскомпрометовані пацієнти потребують регулярних бустерних доз вакцини проти COVID-19.

Відповідно до результатів дослідження, проведеного в Кембриджському університеті, імуноскомпрометованим особам потрібно регулярно вводити бустерні щеплення проти COVID-19 для досягнення оптимального захисту.

Дослідники з Кембриджського університету проаналізували дані пацієнтів, що живуть з васкулітом та були щеплені проти COVID-19. Їхні дані порівняли з даними осіб, що не були імуноскомпрометовані. Було виявлено, що хоча вакцинація призводила до сероконверсії, цього у випадку пацієнтів з імуносупресією не було достатньо для нейтралізації вірусу. Імуноскомпрометованим пацієнтам необхідно було отримати щонайменше три дози вакцини аби сформувати захист проти

широкого спектру варіантів коронавірусу включно з варіантом **Омікрон**. В окремих випадках навіть 4-х доз не було достатньо для адекватного захисту.

«Нам відомо, що імуноскомпрометовані особи є особливо вразливими до таких захворювань як COVID-19, оскільки їхній імунній системі складно позбутися вірусу. Вакцинація надає певний захист, проте наше дослідження демонструє, що лише повторення вакцинації - зазвичай 4 або більше доз - формує необхідний захист», - зазначає **Кімія Камеліан** з Кембриджського університету.

Більше [тут](#).

Офіційна інформація.

Обласні ЦКПХ проведуть додаткові вакцинальні сесії для уникнення спалахів інфекційних хвороб у громадах

Як повідомляє заступник Міністра охорони здоров'я, головний державний санітарний лікар України **Igor Кузін**, обласні Центри контролю та профілактики хвороб (ОЦКПХ) проведуть додаткові вакцинальні сесії в областях для уникнення спалахів інфекційних хвороб у громадах.

За результатами проведеної зустрічі з керівниками ОЦКПХ було вирішено провести додаткові раунди з вакцинації з огляду на аналіз охоплення щепленнями у 2024 та епідситуацію в кожній з областей України.

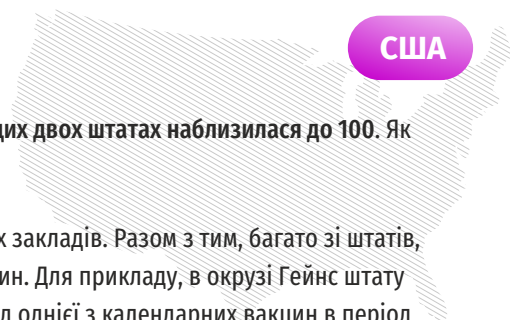
Показник охоплення щепленнями — це один з найважливіших критеріїв відстеження безпеки громадського здоров'я. Якщо графік вакцинації порушено (наприклад, якесь зі щеплень для дитини пропущене), це не означає, що треба розпочинати курс імунізації спочатку. Проте вкрай важливо надолужити пропущені щеплення якомога швидше незалежно від того, скільки минуло часу. Тож батькам необхідно звернутися до терапевта, сімейного лікаря чи педіатра — спеціаліст допоможе скласти індивідуальний графік щеплень та надолужити вакцинацію, - зазначає **Igor Кузін**.

Світова практика.

Спалах кору в штатах Техас та Нью-Мехіко, США: можливі причини.

Згідно з повідомленнями місцевих органів охорони здоров'я, кількість випадків кору в цих двох штатах наблизилася до 100. Як мінімум 77 з них - в дітей та підлітків до 17 років.

В більшості штатів США вакцинація є обов'язковою умовою для відвідування навчальних закладів. Разом з тим, багато зі штатів, включно з Техасом, дозволяють відмови від вакцинації з немедичних світоглядних причин. Для прикладу, в окрузі Гейнс штату Техас, де зареєстровано 57 випадків кору, 17,62% школярів мали відмову щонайменше від однієї з календарних вакцин в період 2023-24 - у порівнянні з 7,45% в 2013-2014 роках. В сусідньому окрузі Террі, де зареєстровано 20 випадків кору, за той самий період кількість відмов з немедичних причин зросла з нуля до 3,73%. Більше [тут](#).

США

Чат-бот з вакцинації.

UaVaxBot
@UaVaxBot

Актуальна інформація про інфекції та щеплення тепер у зручному Телеграм-боті! Чат-бот з вакцинації розробила громадська спілка **«Коаліція за вакцинацію»** в рамках проєкту USAID **«Розбудова стійкої системи громадського здоров'я»**, аби вакцинуватися українцям стало ще легше та зручніше.

Аби скористатися сервісом, просто відскануйте qr-код, введіть у Телеграм-пошук ім'я **@UaVaxBot** чи перейдіть за посиланням <https://t.me/UaVaxBot>

З чат-боту ви дізнаєтесь про таке:

- інфекційні ризики для українців та захист від інфекцій;
- відповіді на поширені запитання про вакцини та щеплення;
- офіційні ресурси з інформацією про інфекції та вакцинацію.

Уже зараз UaVaxBot може розрахувати графік щеплень за датою вашого народження! А в майбутньому із його допомогою можна буде записатись на вакцинацію або зв'язатись зі своїм лікарем.

Більше інформації [ТУТ](#).

Nota bene.

- Сторінка проєктів, які втілює Міністерство охорони здоров'я України за підтримки Світового банку: www.facebook.com/healthcareservice4people

- Національний Портал з Імунізації: vaccine.org.ua/

- Безоплатний доступ до платформи **UpToDate**. Доступ до реєстрації та користування можна отримати через сайт Центр громадського здоров'я України phc.org.ua/upupdate.

- Центр громадського здоров'я. Імунізація. www.phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/immunizaciya

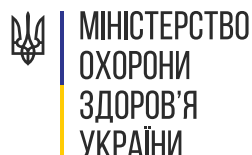
- Усі випуски дайджесту «Вакцинація в Україні та світі» vaccine.org.ua/pro-vakczynacziyu/about-vaccination-library/#

0 800 60-20-19

Національний контакт-центр
Міністерства охорони здоров'я України

Дайджест підготовлений у рамках спільного проєкту МОЗ України та Світового банку «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні»

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Екстрене
реагування
на COVID-19
та вакцинація
в Україні